

Dario Novak
Antonija Ščetarić
Vilko Petrić

PRVENSTVO ŠKOLSKIH ŠPORTSKIH DRUŠTAVA GRADA KRIŽEVCI – OSNOVNE ŠKOLE

1. UVOD

Školski je sport dio odgojno-obrazovne djelatnosti škole i glavni sadržaj izvannastavnih sportskih aktivnosti djece i mladih. Kako bi školsko sportsko društvo imalo odgovarajuće mjesto u odgojno – obrazovnom procesu škole, u školama treba poticati stalnu brigu za njih. U njima se okupljaju djeca i mladi s osnovnom željom da zadovolje potrebe za bavljenje sportom, natjecanjem s vršnjacima iz drugih razreda i škola te imaju potrebu da žive zdravije i njeguju životni optimizam.

Vrhunac svakog pa tako i školskog sporta su natjecanja. Natjecanja su najproširenija aktivnost te izraz učeničkih potreba i želja koje se ostvaruju redovitim sportskim vježbanjem. Odvijaju se unutar škole, između škola u gradu, u županiji te na razini države. Ona moraju pratiti interese djece i stalno se održavati te su idealne prilike da se učenici uvjere da se samo radom može postići uspjeh i to od najranije dobi. Istodobno se ostvaruju pretpostavke da djeca i mladi kasnije, sport izaberu kao svoju svakodnevnu aktivnost. Natjecanja mora obilježavati masovnost, primjerenost i dobra organiziranost.

2. CILJ RADA

U ovom radu će se analizirati sustav školskih sportskih natjecanja na razini osnovnih škola grada Križevci i pripadajućih općina. Posebice će se analizirati rezultati učenika i učenica za pojedine škole, čimbenike koji pridonose sustavu školskih sportskih natjecanja te mogućnost unaprjeđenja školskih sportskih natjecanja u gradu Križevcima.

3. ŠKOLSKA ŠPORTSKA DRUŠTVA

Iz iznesenih podataka (tablica 1) vidljivo je da na području grada Križevaca i pripadajućim općinama djeluje 6 osnovnih škola u kojima nastavu tjelesne i zdravstvene kulture i sportske aktivnosti provodi ukupno 9 profesora tjelesne i zdravstvene kulture. Velikom broju učenika nastava tjelesne i zdravstvene kulture je jedino mjesto gdje se mogu baviti tjelesnim vježbanjem i sportom. U svih 6

Tablica 1. Pregled školskih športskih društava grada Križevci – Osnovne škole

RB.	ŠKOLA	NAZIV ŠŠD	IME I PREZIME NASTAVNIKA
1.	OŠ Ljudevita Modeca, Križevci	ŠŠD IZVOR	Darinka Šimunčić, prof. Marijana Fržović, prof.
2.	OŠ Vladimir Nazor, Križevci	ŠŠD PLAMEN	Ksenija Kranjčec, prof. Kristina Šember, prof.
3.	OŠ Grigor Vitez, Sv. Ivan Žabno	ŠŠD TOMISLAV	Predrag Uremović, prof. Marina Krstić, prof.
4.	OŠ Kalnik, Kalnik	ŠŠD KALNIK	Igor Sedlanić, prof.
5.	OŠ Sveti Petar Orehovec, Sv. Petar Orehovec	ŠŠD MLADOST	Saša Šikić, prof.
6.	OŠ Sidonije Rubido Erdoedy, Gornja Rijeka	ŠŠD REKA	Goran Mamić, prof.

osnovnih škola registrirana školska športska društva, čiji članovi redovito svake godine sudjeluju na raznim športskim natjecanjima od gradskih, županijskih pa do poluzavršnih i završnih na razini Republike Hrvatske.

4. PRVENSTVO ŠKOLSKIH ŠPORTSKIH DRUŠTAVA GRADA KRIŽEVCI – OSNOVNE ŠKOLE

Osnovne škole školske godine 2010/11. natjecale su se u 9 sportskih grana (nogomet, košarka, rukomet, odbojka, badminton, atletika, kros, stolni tenis, šah). U konkurenciji učenika i učenica nastupilo je 6 školskih športskih društava, odnosno sva ŠŠD-a s područja grada Križevaca i pripadajućim općinama.

Tablica 2. Nastupi školskih športskih društava u školskoj godini 2010./2011. dječaci

RB.	Škola ŠŠD	n	k	r	o	b	a	c	st	š	Br. djece
1.	OŠ Lj. Modeca	+	+	+	+	+	+	+	+	+	73
2.	OŠ V. Nazor	+	+	+	+	-	+	+	+	-	66
3.	OŠ G. Vitez	-	-	-	-	-	-	-	+	+	7
4.	OŠ Kalnik	+	-	-	-	-	+	+	+	-	42
5.	OŠ S.P. Orehovec	+	-	-	+	+	+	+	+	-	45
6.	OŠ S.R. Erdoedy	+	-	-	+	+	+	+	-	-	54
Ukupan broj ŠŠD		5	2	4	4	3	5	5	5	2	6
Ukupan broj natjecateljja		60	24	48	48	9	60	15	15	8	287

n-nogomet, k-košarka, r-rukomet, o-odbojka, b-badminton, a-atletika, c-kros, st-stolni tenis, š-šah

U tablici 2 navedeni su dječaci osnovnih škola grada Križevci i okolnih škola koje su sudjelovale na školskim sportskim natjecanjima. Brojka od 287 dječaka ne zadovoljava, jer je poželjno da se školska sportska natjecanja uključi puno više djece.

Najbrojnije škole po broju dječaka koji su sudjelovali na natjecanju su OŠ Lj. Modeca (73) i OŠ V. Nazor (66). Brine što je OŠ G. Vitez bila zastupljena samo sa 7 učenika koji su nastupali u stolnom tenisu i šahu. U odnosu na broj djece uključenih u sportska natjecanja, najviše ih ima u nogometu i atletici (60).

Tablica 3. Nastupi školskih sportskih društava u školskoj godini 2010./2011. Djevojčice

RB.	Škola ŠŠD	k	r	o	b	a	c	st	š	Br. djece
1.	OŠ Lj. Modeca	+	+	+	+	+	+	+	+	61
2.	OŠ V. Nazor	+	+	+	-	+	+	+	-	54
3.	OŠ G. Vitez	-	-	-	-	-	-	+	+	7
4.	OŠ Kalnik	-	-	-	-	+	+	+	-	18
5.	OŠ S.P. Orehovec	-	-	+	+	+	+	+	-	33
6.	OŠ S.R. Erdoedy	-	-	-	+	-	-	+	-	6
Ukupan broj ŠŠD		2	2	3	3	4	4	6	2	6
Ukupan broj natjecatelja		24	24	36	9	48	12	18	8	179

n-nogomet, k-košarka, r-rukomet, o-odbojka, b-badminton, a-atletika, c-kros, st-stolni tenis, š-šah

U tablici 3 navedene su djevojčice osnovnih škola grada Križevci i okolnih općina. Gledajući ukupan broj djevojčica (179), ne zadovoljava, jer kao i kod dječaka, u školska sportska natjecanja potrebno je uključiti puno više djece. Važna je činjenica da djevojčice ne nastupaju na nogometu, čime je ukupan broj koje sudjeluju u natjecanju manji u odnosu na dječake.

Najbrojnije po djevojčicama su; OŠ Lj. Modeca (61), OŠ V. Nazor (54) i OŠ S.P. Orehovec (33). Brine što su OŠ Kalnik, OŠ G. Vitez i OŠ S.R. Erdoedy bile zastupljene sa malim i vrlo malim brojem učenica koje su nastupale na natjecanjima. Najvećim brojem učenica koje su se natjecale su sportske grane: odbojka (36) i atletika (48).

Iz prikazanih tablica vidljivo je, da na školskim sportskim natjecanjima osnovnih škola sudjelovalo 466 učenika, od toga 287 dječaka i 179 djevojčica. Odnos dječaka i djevojčica je 62:38 u korist dječaka. To nam govori o znatno manjem broju djevojčica uključenih u sustav školskog sporta u osnovnim školama u odnosu na dječake. Treba istaknuti da su to većinom učenici 7. i 8. razreda i uglavnom na svim natjecanjima nastupaju više manje isti učenici. Dakle treba posebno obratiti

pozornost na uključivanje u natjecanja učenike svih razreda ili da se natjecanja školskih sportskih društava osnovnih škola podijele na natjecanja 5. i 6. razreda, te posebno 7. i 8. Razreda. Iako je HŠŠS donio takvu odluku u školskoj godini 2009/10. ona se na području grada Križevci još uvijek ne provodi.

Mali broj ŠSD-a uspijeva tijekom školske godine organizirati sustavni trening i to je velika slabost sustava koju je u budućnosti potrebno promijeniti. Što se tiče osnovnih škola s područja grada i općina, može se zaključiti da održavaju treninge u sekcijama ŠSD-a. Neke sekcije dva puta tjedno, neke jednom tjedno, neke tijekom cijele godine, neke samo pred natjecanja. Razlog tome je što škole rade u dvije smjene, što nema odgovarajućeg i dovoljnog kadra (od šest osnovnih škola i devet profesora tjelesne i zdravstvene kulture samo dvoje profesora ima vanjskog suradnika), a najveći problem što su škole prodale svoje dvorane tzv. "vanjskim korisnicima". Unatoč nedovoljnom prostoru i vremenu za rad učenici su postigli u školskoj godini 2010/11. vrlo dobre rezultate. Djevojčice OŠ Lj. Modeca nastupile su u poluzavršnici natjecanja skupine sjever u rukometu, atletici i krosu, te osvojile drugo i dva treća mjesta. Djevojčice OŠ Sv. P. Orehovec nastupile su na poluzavršnici skupine sjever u badmintonu i osvojile drugo mjesto. Djevojčice OŠ G. Vitez nastupile su na poluzavršnici skupine sjever u stolnom tenisu i šahu te osvojile četvrto i peto mjesto.

Gradske škole dominiraju po broju nastupa na svim natjecanjima i zauzimaju prva mjesta, što je pohvalno. Učenici tih dviju škola imaju mnoge mogućnosti bavljenja športom, uvjete i financije nego što imaju škole van područja grada. Ovdje je ipak vidljiva još uvijek velika razlika između djece u gradskim školama i djece na selu. Grad ima uvjete, infrastrukturu da djeci omogući bavljenje športom po raznim klubovima, kroz različite manifestacije, kroz različite aktivnosti tijekom vremena kada nema škola. Djeca na selu, nemaju uvjete, infrastrukturu, financije, ni nastavnike koji bi s njima radili (dio nastavnika stanuje izvan mjesta škole). Većina te djece se upravo u školi upoznaje s većinom športova te u tom pogledu jako zaostaju, a da ni ne spominjemo rad ŠSD-a. Važan faktor u svemu tome su školski sportski objekti koji čine materijalnu bazu razvoja školskog sporta. Trenutačna situacija izgrađenosti školskih sportskih dvorana i vanjskih igrališta u osnovnim školama na području grada Križevaca i pripadajućih općina, pokazuje da od 6 osnovnih škola, vlastitu dvoranu imaju 4 osnovne škole (OŠ Lj. Modeca, OŠ V. Nazor, OŠ S. R. Erdoedy, OŠ G. Vitez), a 2 osnovne škole (OŠ Kalnik, OŠ S.P.Orehovec) ne posjeduju nikakvu dvoranu (koriste hodnik za nastavu TZK-a). Što se tiče vanjskih terena, svih 6 osnovnih škola ima vanjska igrališta. Sve je to vidljivo kroz tablice navedenih natjecanja, broja djece koja se natječu, osvojenim plasmanima i opisanom infrastrukturom.

5. ZAKLJUČAK

U ovom radu prikazano je aktualno stanje sustava školskih športskih natjecanja u osnovnim školama u gradu Križevcima i pripadajućim općinama s posebnim osvrtom na postignute rezultate učenika i učenica tijekom školske godine 2010/11.

Na temelju prikupljenih podataka može se zaključiti da je OŠ Lj. Modeca u školskoj godini 2010/11. bila najuspješnija po broju djece koja su sudjelovala na natjecanjima i dobivenim rezultatima. Po broju djece i sudjelovanju u pojedinim sportskim granama prate je OŠ V. Nazor, OŠ S. P. Orehovec, OŠ S. R. Erdoedy i OŠ Kalnik, dok se na posljednjem mjestu našla OŠ G. Vitez. Iako po masovnosti nastupa djece i broja natjecanja OŠ S. P. Orehovec i OŠ G. Vitez nisu u samom vrhu, učenici su postigli vrlo dobre rezultate na poluzavršnim natjecanjima. Djevojčice OŠ LJ. Modeca nastupile su u poluzavršnici natjecanja skupine sjever u rukometu, atletici i krosu, te osvojile drugo i dva treća mjesta. Djevojčice OŠ S. P. Orehovec nastupile su na poluzavršnici skupine sjever u badmintonu i osvojile drugo mjesto. Djevojčice OŠ G. Vitez nastupile su na poluzavršnici skupine sjever u stolnom tenisu i šahu te osvojile četvrto i peto mjesto.

Na temelju ovog rada, a u skladu sa strateškim promišljanjem o razvoju školskog sporta u gradu Križevcima potrebno je: stvarati uvjete da sportskim aktivnostima i natjecanjima obuhvate što više djece i pomognu im u njihovom integriranom razvoju. Nositelji sportskog sustava trebaju samo dobru volju, inventivnost i konkretan poticaj da bi ta nastojanja mogli ostvariti. Školski sport, sport djece i mladeži, nastupi na natjecanjima, vrednovanje rezultata treba širiti na nove prostore, obogaćivati svakodnevno novim sadržajima, uključivati što više učenika bez obzira na dob, spol i sposobnosti. O sportu djece i mladeži treba se puno više vidjeti, čuti i pročitati. Jednom tjedno na dvije stranice pisati u Sportskim novinama nije dovoljno. Možda

dogadanja vezana za školski sport nisu atraktivna da zaslužuju mjesto u medijima, ali su izuzetno važna i ostavljaju poruku za cijelo društvo. Treba zabilježiti bar ono najznačajnije u sportu djece.

6. LITERATURA

1. Milanović, D., et al. Strategija razvoja školskog športa u Republici Hrvatskoj 2009. - 2014. (2009.)
2. Ščetarić. A., Stanje i perspektiva razvoja školskog športa u Križevcima, Diplomski rad (2012.)